

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

Dato 30.10.2014

Høringssvar. NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser

Inventum Tre og Stål viser til høring av NOU 2014:4 Enklere regler – bedre anskaffelser.

Inventum Tre og Stål AS er en bedrift med 8 ansatte. Som leverandør av inventar og utstyr til det offentlige i mer enn 30 år er vi opptatt av av at oppdragsgiver opptrer ryddig og gir alle leverandører en fair sjanse i anbudskonkurranser. Vi ønsker med vårt høringssvar å sette fokus på at forenkling av regelverket ikke må gå på bekostning av leverandørenes rettsikkerhet. Det er svært viktig at det er prosedyreregler som også ivaretar leverandørenes interesser. Det vises til vårt høringssvar av 19.09.2010, NOU 2010:2 «Håndhevelse av offentlige anskaffelser – høringssvar» (ref vedlegg) som også omhandlet leverandørenes rettsikkerhet og intervju/omtale i Aftenposten 23 april 2012 (ref vedlegg).

Inventum Tre og Stål støtter forenkling av regelverket for offentlige anskaffelser. Dette gjelder særlig muligheten til å levere tilbud elektronisk og muligheten til bare å levere egenerklæring for dokumentasjon av våre kvalifikasjoner. Jeg viser i den forbindelse til intervjuet i Aftenposten som ligger vedlagt, hvor det vil være til stor lettelse for særlig små og mellomstore bedrifter at vi får en slik egenerklæring som omtalt i NOUen om Enklere regler – bedre anskaffelser.

Som liten bedrift er vi veldig opptatt av at et nytt forenklet regelverk må være balansert, slik at forenklingene kommer både oppdragsgiver og leverandør til gode. Kunde gjennom et balansert regelverk vil trygghet og tillit sikre at markedet fungerer etter sin hensikt.

Prosedyreformen

Vi er derfor sterkt imot forslaget til ny prosedyre. Vi mener at oppdragsgiver skal kunne benytte åpen anbudskonkurranse hvor det er naturlig og forhandlet konkurranse hvor det er behov for innovative løsninger eller komplekse kontrakter. Som leverandør til det offentlige er vi svært opptatt av forutbernelighet når vi skal delta i en konkurranse.

Vi har opplevd alt for mye av det motsatte. Derfor mener vi at det er viktig at vi får vite hvilken prosedyreform som skal brukes i konkurransen før vi levere et tilbud. Lovgivningen kan ikke

være slik at oppdragsgiver først skal bli kjent med vårt og konkurrentenes tilbud, for så å bestemme seg for om det blir forhandlinger eller ikke. Dette mener vi fordi vi er opptatt av forutsigbarhet i konkurransenene vi deltar i. Vi ønsker at konkurransegrunnlagene skal være godt gjennomtenkte, og tror at med en slik ny prosedyre, vil konkurransegrunnlagene bli av enda dårligere kvalitet enn i dag. Derfor støtter vi mindretallets forslag.

Seriøsitet i næringslivet

Vår bedrift er svært opptatt av at seriøse bedrifter skal vinne kontrakter. Derfor er det viktig at oppdragsgiver stiller krav om skatteattest, hms- egenerklæring og krav til lærlinger hvor det er behov for det. Fra avisene har vi fått med oss at Regjeringen arbeider med ulike tiltak for å motvirke økt omfang av arbeidsmarkedskriminalitet som skjer innenfor ulike sektorer og bransjer. Vi støtter Regjeringen i dette arbeidet og derved også mindretallets forslag.

Anskaffelsesprotokoll

Dagens anskaffelsesprotokoll er veldig nyttig for oss dersom vi ønsker innsikt i hvordan anskaffelsesprosessen har gått for seg. Det er ikke alltid nødvendig for meg som bedriftsleder å få innsyn i konkurrentens konkurransegrunnlag. Dersom protokollplikten fjernes, må jeg sannsynligvis be om det heretter. Det er ikke en forenkling. Derfor støtter jeg mindretallets forslag.

Formål med regelverket

Inventum Tre og Stål mener at formålet med regelverket må være hensyn til offentlig ressursbruk, konkurranse og at formålet må sikre forutsigbarhet for oss som leverandør og forhindre korrupsjon. Derfor støtter vi mindretallets forslag.

Vi håper at departementet i sin vurdering av hvilke forenklingsgrep som skal foretas, tar hensyn til både oppdragsgivers behov og leverandørens behov for forutsigbarhet i konkurranser.

Med vennlig hilsen

Reid Husvæg
Daglig leder

INTERIØRSPESIALISTEN

TRE og STÅL A/S

Etablert 1946

LANGFLÅTVEIEN 33
4017 STAVANGER
SENTRALBORD 51 88 46 50
TELEFAX 51 58 38 80
E-MAIL: post@treogstal.no
BANKGIRO 9685.05.02215
FORETAKSREGISTERET
NO 933 292 878 MVA

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep.
0030 Oslo

NOU 2010:2 Håndhevelse av offentlige anskaffelser – høringssvar

Tre og Stål AS er en bedrift med 10 ansatte og leverandør til det offentlige.

Som leverandør til det offentlige er vi opptatt av at offentlige innkjøpere opptrer ryddig i anbudskonkurranser og vil med dette høringssvaret bidra til å sette fokus på leverandørens rettsstilling.

Vi er opptatt av at det finnes regler som kan håndtere eventuelle overtredelser av regelverket for offentlige anskaffelser. Som bedrift ønsker vi en fair sjanse i konkurransen.

For det første mener vi at det må være håndhevelsesregler der det er prosedyreregler. For det andre mener vi at KOFA må bli et bindende klageorgan. Det er liten vits å klage til KOFA, dersom ikke offentlige oppdragsgivere må rette seg etter KOFAs avgjørelse.

Vi mener at dersom Håndhevelsesutvalgets innstilling blir gjennomført, vil leverandørenes rettssikkerhet bli svak under EØS-terskelverdi og kontrollen med offentlige anskaffelser blir svekket. Dette vil både samfunnet og oppdragsgivere tape på. Samfunnet taper fordi korrupsjonslignende tilfeller ikke blir oppdaget, og oppdragsgiver slipper å strekke seg etter korrekte og gode innkjøp. Det vil igjen kunne resultere i at tette bånd blir viktigere enn gode tilbud.

Tre og Stål AS mener derfor at det er viktig at signering av kontrakt anses først inngått ved signering av begge parter. Videre er det viktig at vi som bedrift har foretatt en riktig anskaffelse. En karensfrist på 15 dager vil derfor være en fordel for bedriften.

Et stort problem i dag er at det ikke finnes tilstrekkelige klagemuligheter før kontrakt er inngått. Det er positivt at dette innføres over EØS-terskelverdi. Likevel vil en rekke norske bedrifter ikke få tilgang til denne sanksjonen, da størsteparten av de norske anskaffelsene er små. Tre og Stål AS støtter derfor mindretallet i at det må innføres suspensjon av adgangen til å inngå kontrakt ned til kr. 500.000,-.

Dagens begrunnelsesplikt er svært viktig for bedriften, dersom vi ikke har vunnet kontrakten i en konkurranse. Vi ønsker derfor at dagens begrunnelsesregel opprettholdes. Selv med dagens regel er det vanskelig å få riktig informasjon tidnok til å vurdere om man skal klage. Det er ikke alle oppdragsgivere som etterlever begrunnelsesregelen. For det første må vi få nok informasjon til å kunne forbedre oss i neste konkurranse. For det andre må vi få en individuell redegjørelse for det vinnende tilbud opp mot vårt eget. Dette får vi aldri før vi ber om en utdypet begrunnelse for tildelingen. Først når vi har fått en slik begrunnelse er det mulig å kunne vurdere om evalueringen har foregått på riktig måte.

Tre og Stål AS viser til eksempel på overtredelse av loven for offentlige anskaffelser som vi opplever i hverdagen.

Tre og Stål AS har levert kontormøbler i mer enn 60år og inventar og utstyr til skole- og barnehagesektoren i mer enn 25år. Vi har vunnet mange anbudskonkurranser til det offentlige og har således opparbeidet betydelig kompetanse på anbuksregning.

I 2009 deltok vi i en lokal anbudskonkurranse på en rammeavtale som omfattet inventar og utstyr til skole og barnehage, kontor og institusjon. Anbudskonkurransen omfattet 4stk kommuner, rammeavtalens varighet var 4 år inkludert opsjon og totalverdien var ca eks mva 12.600.000,- . Tildelingskriterier: "Kommunene vil velge det økonomisk mest fordelaktige tilbud.": Pris: 60% (+/- 10%), Kvalitet: 20% (+/- 10%), Bestilling/levering 10% (+/- 10%), Referanser 10% (+/- 10%).

Tabellene i tildelingsbrevet viste at Tre og Stål AS var best på pris, men det var også oppgitt 3stk nye tildelingskriterier som verken var beskrevet i anbudsinndelingen på Doffin eller i konkurransegrunnlaget. Dersom konkurransegrunnlagets oppgitte tildelingskriterier hadde vært lagt til grunn ville Tre og Stål AS ha vunnet anbudskonkurransen. De tre nye tildelingskriteriene ble tilført vektning fra de oppgitte tildelingskriteriene i konkurransegrunnlaget på en slik måte at Tre og Stål AS i stedet ble nr 2.

Til tross for gjentatte klagebrev der kommunene ble gjort oppmerksom på at det ikke er anledning til å vurdere andre tildelingskriterier enn de som følger av konkurransegrunnlaget og at innføring av tre nye tildelingskriterier etter anbudsåpning er i strid med prinsippet om forutsigbarhet i lov om offentlige anskaffelser, valgte kommunene å stå på sin avgjørelse om valg av leverandør. I kommunenes først tilsvar innrømmet kommunene til og med at de hadde lagt inn nye tildelingskriterier og at de hadde gjort en feil i "underevalueringa av skole- og barnehagemøbler". Men konkluderte med at det "ikkje har endra utfallet av evalueringa".

Det ble også sendt ytterligere to klagebrev som blant annet avslørte at matrisene i tildelingsbrevet inneholdt flere regnefeil. Hadde regnefeilene vært rettet ville Tre og Stål AS vært vinner av anbudskonkurransen.

Kommunene besvarte aldri våre to siste klagebrev og opprettholdt sitt leverandørvalg.

Vi opplever dessverre alt for ofte at kommunene tar for lett på arbeidet med å vurdere mottatte tilbud seriøst og rettferdig. Det blir lagt ned enormt mye arbeid i våre anbudsbesvarelser. Det er ikke uvanlig at 6-7 personer bruker inntil 4 uker på en besvarelse. Da oppleves det kolossalt urettferdig at arbeidet ikke blir vurdert seriøst av oppdragsgiver og at det begås en rekke formelle feil eller subjektive feil som vi ikke klarer å justere innen oppdragsgiver foretar det endelige valget.

Vi ber derfor om forståelse for at Tre og Stål AS ønsker at KOFA skal etableres som et bindende klageorgan. Samtidig må KOFA beholde mulighetene til å ilegge overtredelsesgebyr ved ulovlige direkteanskaffelser.

Vi vil understreke at det må være enkelt for bedriftene å klage på alvorlige brudd på regelverket, særlig for små bedrifter. Vi ønsker raske og bindende avgjørelser uten å måtte gå hele veien i rettsapparatet. Det er ikke hensiktsmessig, verken for oppdragsgiver eller leverandør. Vi støtter derfor mindretallets forslag om å styrke KOFA som et bindende klageorgan.

Et godt sanksjonssystem vil gjøre det lettere for mindre bedrifter å komme inn og delta på det offentlige innkjøpsmarkedet.

Stavanger 19.09.10

Med vennlig hilsen

TRE OG STÅL AS

Reid Husvæg

Daglig leder

Tlf 51 88 46 50

Mob 98 20 94 90

Fax 51 58 38 80

Mail reid@treogstal.no

Åftempefem

Mandag
23. april 2012
Uke 17 Nr. 109
153. årgang
Kr 25
○○○

VERDEN • SIDE 14-15

Ekstremisme ute i gatene

Vestlige høyreekstreme er blitt godt organisert og farligere, mener eksperter. I går marsjerte mange i Brighton.

SPORT • DEL 1 • SIDE 34-35
Topp spiller uten fotballdilla
Han bytter helst kanal når det er fotball på TV. LSKs Björn Bergmann Sigurdarson har aldri vært fotballinteressert.

ØKONOMI • SIDE 20-21

60 kilo søknader for å gi et anbud

Det offentlige sløser årlig bort minst 30 milliarder kroner på innkjøp, viser en analyse. Reid Husvægs bedrift måtte levere 22 permer med dokumentasjon i en offentlig anbudsrunde.

FOTO: JON INGENWUNDTSEN

ØKONOMI • SIDE 23

Privat pensjon i støpeskjeen

Pensjonene i privat sektor skal endres. Ytelsesordningene blir borte og innskuddsordningene kan bli justert.

NYHETER • DEL 1 • SIDE 3

Bjurstrøm strammer inn

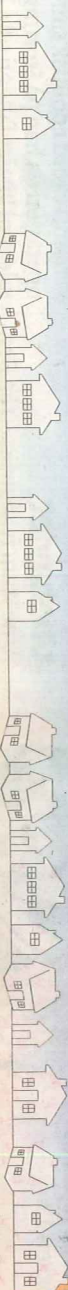

NYHETER • DEL 1 • SIDE 6
Uttendinger får studentboligene
«Vår erfaring er at de fleste finner en plass å bo til en rimelig penge»
Statssekretær Kyrrre Lekve

HYTTELIVSMESSEN
2012

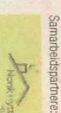
Velkommen til
HYTTELIVSMESSEN
26. – 29. APRIL 2012
Vårens vakreste hytteeventyr

Torsdag/fredag: kl. 12 - 20, lørdag/søndag: kl. 10 - 17, Voksen kr. 130,-/honor kr. 60,-/barn: GRATIS (under 16 år).
Følg oss på Facebook eller se www.hyttelivsmessen.no

MESSEKUPP

INTERIØRGURU HALVØR BAKKE
OG ANDRE SPENNENDE FOREDRAG
OPPLEVELSER FOR HELE FAMILIEN - DVA,
BALLONGSKOLE, BÅKOS OG PINNERØDSTENG
LAFTING OG SKIGARDBYGGING
KUNST- OG HÅNDVERKSTØRE, MOTORSAGKUNST
23 FERDIGOPPSTILTE HYTTER
VINN GAVEKORT! KONKURRANSER OG FLØTTE PREMIER

MANDAG
23. april
2012

Nøkkeltall

OSLO BØRS
→ 421,26 (-)

NEW YORK
↕ 13029 (+ 0,50%)

EURO
→ 7,56 kr (-)

DOLLAR
→ 5,72 kr (-)

OLJE (BRENT)
↕ 118,76 (+ 0,64%)
Dollar/fat - 1 måned (ki 18,00)

GJENVINNING Ute etter brukt tyggis

Brukte kaffekapsler, tyggis og bleier er gullverd for amerikanske TerraCycle. Selskapet vil gjenvinne søppelet og samarbeider med Freia eller Kraft.
Side 22

PRIVAT SEKTOR Endrer pensjons- regler

Banklovkommissjonen fremlegger snart forslag til endringer i reglene for tjenestepensjoner i privat sektor. De gjenværende ytelsespensjonene overllever neppe reformen i sin nåværende form.
Side 23

OLJEBORING Oljeskader går over

De negative virkningene av oljevirkksomhet til havs er som oftest av lokal og kortvarig karakter, mener forskere. Det er et godt argument for å tillate oljeboring utenfor Lofoten, mener oljeindustrien.
Side 25

Økonomi

FOTO: JON INGEMUNDSEN

Mye arbeid med anbudskonkurranse

Kostbart byråkrati. Reid Husvægs bedrift sende 22 ringpermer med dokumentasjon og spesifikasjoner i en offentlig anbudskonkurranse. Stat og kommuner bruker årlig 30 til 45 milliarder kroner på felislatte bestillinger av varer og tjenester, ifølge en ny rapport. Side 38 og 39

USA Microsoft-tall overrasket

Den amerikanske IT-giganten Microsoft slo markedsanalytikernes spådommer med et kvartalsresultat som var bedre enn ventet. Selskapet økte litt mindre penger enn i samme periode for ett år siden – 5,11 milliarder dollar mot 5,23 milliarder dollar

i 2011 (ca. 30 mrd. kr). Microsoft-aksjen steg 2,5 prosent i handelen etter at New York-børsen stengte torsdag kveld. Salget økte med 6 prosent til 17,41 milliarder dollar (100 mrd. kr). (Reuters)

HONGKONG Børshandel med kinesisk valuta

Hongkong-børsen lanserer nå for første gang handel med verdipapirer i den kinesiske valutaen yuan. I første omgang gjelder dette handel med såkalte futures-kontrakter. Dette er enda et skritt for å fremme Hongkong som fi-

nanssenter med handel i den kinesiske valutaen utenfor fastlands-Kina. Hver kontrakt krever at selgeren legger ut verdipapirer for 100 000 dollar til salgs, mens kjøperen får oppgjør i yuan. (AP)

KINA Omstridt dødsdom opphevet

Kinas høyesterett har opphevet dødsstraffen over en ung kvinnelig næringslivsleder og sendt saken tilbake til en lavere domstol. 31 år gamle Wu Ying ble dømt til døden etter å ha blitt funnet skyldig i svindel. Dødsdommen utløste en proteststorm blant hennes tilhengere på Internett. Før hun ble arrestert og dømt, hadde Wu Ying bygde og milliardimperium og ble rost i statlige medier for å være et eksempel for andre kvinnelige kinesiske entreprenører. (AP)

TYSKLAND Selger flyselskap med tap

Luffhansa har fullført salget av sitt tapsbringende datertelskap British Midland til konkurrenten British Airways (BA) for 172,5 millioner pund (1,6 mrd. kr). Det er Bas eierselskap International Airlines Group som er den formelle kjøperen. Luffhansa opplyser at det tyske flyselskapet ventet å tape penger på salget, men at kostnadene er dekket inn i løpet av ett år. Luffhansa regner med at avtalen om salget av British Midland kommer til å styrke det tyske flyselskaps økonomi. (AP)

JAPAN Skal lage luksusbiler i Kina

Den japanske bilprodusenten Infiniti skal lage luksusbiler i Kina, etter planen fra 2014. Infiniti eies av bilkonsernet Nissan Motor.

To av Infiniti-modellene skal fremstilles ved bilfabrikker som Nissan driver sammen med en kinesisk partner. Dette kommer til å bli Infinitis første bilproduksjon utenfor Japan. (AP)

BENSIN Prisen synker igjen

Fra i dag er listepriisen på 95 oktan bensin hos landets største bensinstasjoner, Statoil Fuel & Retail, 15,48 kroner pr. liter. Det er en nedgang på 20 øre sammenlignet med den historiske topp-prisen som holdt seg gjennom påsken, melder B24.no. Hovedforklaringen er at oljepriisen har falt og at dollaren har falt.

E-post økonomi@aftenposten.no Ring oss 22 86 41 35 - tips oss!

TYSKLAND

Ingen grunn til bekymring

For 6. måned på rad vokser optimismen i tysk næringsliv. Den såkalte Ifo-indeksen, som måler vurderingen i rundt 7000 bedrifter av fremtidsutsiktene, økte fra 109,8 poeng i mars til 109,9 poeng i april. Målingen er

tegn på at næringslivet i Europa økonomiske stormakt ligger foran konkurrentene i andre EU-land og riser av seg bekymringene for gjeldskrisen i eurolandene. Ifo-indeksen er nå på det høyeste nivå siden juli 2011. (Reuters)

Det offentlige sløser bort 30 milliarder skatte kroner når det handles inn varer og tjenester.

Ny rapport avdekker:

Vet ikke hva de trenger

Vet ikke hvordan de skal be om det

Klarer ikke velge det beste tilbudet

OFFENTLIG PENGBERUK

CARL ALFRED DAHL

22 ringpermer med dokumentasjon og spesifikasjoner, nesten 60 kg papir, måtte Reid Husvåg i Stavanger-bedriften Tre og Stål AS stille med for å kunne delta i konkurransen om å levere kontor- og skolemøbler for 40 millioner kroner i fjor.

– Det krever enormt mye arbeid for oss, men det krever også veldig mye arbeid for de i det offentlige som skal gå gjennom alt fra alle tilbyderne. Innkjøpere i stat og kommuner gjør det beste hensikt, men de mangler kunnskap. Dermed setter de opp alt mulig av nødvendige og unødvendige krav, bare for å være på den sikre siden, sier Husvåg.

Denne, og andre typer ressursløsning i det offentlige, bekreftes i en fersk rapport utarbeidet av analyseelskapet Menon Economics for arbeidstagerorganisasjonen Akademikerne.

10 til 15 prosent, tilsvarende 30 til 45 milliarder kroner, av pengene kunne vært spart hvis innkjøperne var flinkere, ifølge analytikerne. Dette er basert på om lag 25 dybdintervjuer og en mengde litteratur, blant annet fra Riksre-

Fakta

Offentlige innkjøp

- ▶ Staten kjøpte i 2010 inn varer og tjenester for 159 milliarder kroner, ekskludert offentlige forretningsdrift og oljesektoren. Kommunene kjøpte inn for 145 milliarder.
- ▶ Dette er alt fra private helseinstitutter, bygging av rådhus, biler og maskiner til forsvarsmateriell og skolepulten.
- ▶ Alle innkjøp for over 500 000 kroner må ut på nasjonalt anbud.
- ▶ Statlige innkjøp av varer og tjenester for over 1 million (1,6 mill. for kommuner) skal ut på anbud i EØS-området.
- ▶ For bygg- og anleggskontrakter er EØS-grensen på 40,5 millioner kroner.

visjonen, Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) og FU.

Mange svakheter

Irapporten pekes det blant annet på følgende svakheter som gir tapte skattemilliarder:

Manglende eller uklar definisjon av hva som ønskes og dårlig formulerte anbudsbeskrivelser bidrar til feilleveranser uten verdi for brukerne. Innkjøpere klarer

HJEMMEKONTOR

Ikke effektivt å jobbe hjemme

JOHNNY GIMMESTAD

To av tre av tre norske arbeidstagere synes det er mer effektivt å jobbe fra sin faste arbeidsplass enn hjemmefra. Bare en av fem mener det fungerer best med hjemmekontor.

Nesten halvparten av norske arbeidstagere har hjemmekontor, og en av tre kunne tenke seg å job-

be mer hjemmefra enn de gjør i dag. Likevel er dommen fra norske arbeidstagere klar:

Det mest effektive er å arbeide på jobben. Det viser den årlige arbeidslivsundersøkelsen til bemanningselskapet Xtra personell, utført i mars, blant representanter utvalg norske arbeidstagere over 18 år.

Av undersøkelsen går det frem at bare en av fem arbeidstagere mener det mest effektive er å ut-

ikke å utlyse anbud som gir det beste tilbudet, eller avgjøre hvilke tilbud som er best. Dette fører også til at gode leverandører skyr anbudsrunder, noe som gir svekket konkurranse. Brukerne klarer ikke å bedømme om levert vare eller tjeneste er som bestilt. Leverandører kan dermed slippe unna med dårlige leveranser.

Løsningen er, ifølge rapporten og de høyt utdannede medlemmene i Akademikerne, bedre kompetanse blant innkjøperne. – Det er heftige tall, og jeg er

føre sine arbeidsoppgaver fra eget hjem. Og blant de yngre arbeidstagerne er det flere (18,6 prosent) som jobber mer effektivt på reise enn når de sitter hjemme (10 prosent).

Over halvparten (55,6 %) av de spurte oppgir at deres arbeidsgiver ikke legger forholdene til rette for å jobbe fra andre steder enn arbeidsplassen. Menn er i klar overvekt blant gruppen som har fleksible ordninger.

Daglig leder Reid Husvåg i Tre og Stål AS deltar årlig i fem-seks anbudsrunder for levering av kontor- og undervisningsmøbler til det offentlige. Hver gang pleier han å avkreves ti til 15 ringpermer med 20 til 30 kg dokumenter. FOTO: JON INGEMUNDSEN

Statsråden varsler mer forenkling

-At det er viktig å kjøpe riktig er noe vi er veldig enige i. Det blir fort penger av det, og da er det ikke nødvendigvis bare snakk om å kjøpe billigst, sier fornyings- og administrasjonsminister Rigmor Aasrud. Hun mener Regjeringen har gjort mye innenfor dette området.

-Vi har brukt mye krefter på å bygge opp innkjøpskompetanse i Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi). Direktoratet har også fått bevilget 100 millioner kroner over fem år for å fremme e-handel. Det er viktig med innkjøpskompetanse, men det er også viktig å få opp elektroniske innkjøpsløsninger for å få ned antallet feil og øke effektiviteten, sier Aasrud.

EU jobber nå med innføringen av et direktiv som kan lette arbeidet for Reid Husvæg og andre i hans situasjon. Et av punktene er nemlig at tilbydere i anbudsrunder skal levere en egenklæring om at dokumentasjon kan fremføres, men at bare vinneren faktisk skal levere all dokumentasjonen. Klarer ikke vinneren det, går oppdraget videre til nummer to. Aasrud sier hun er veldig positiv til å ta inn slike forenklinger i norsk regelverk. Men alt er ikke like enkelt.

-Ja, vi kan spare penger ved å gjøre innkjøp mer effektive. Men det er også andre hensyn vi skal ta. Noen er mer opptatt av miljø, andre legger vekt på lærlingskontrakter, etisk handel eller likesetting. Jeg hadde ute et anbud om kjøp av hotelltjenester, og fikk et tilbud som kunne dekke hele Norge. Men da ble Staten en for stor aktør i markedet, så vi måtte dele opp anbudet i regioner. Gode, offentlige innkjøp har ikke bare med pris å gjøre, påpeker statsråden.

overrasket over omfanget. Men det er et forsiktig og realistisk anslag for hva man kunne spart seg. Bedre rutiner for innkjøp i det offentlige kunne frigjort enorme ressurser som kunne blitt brukt på andre ting, sier Akademikerneleder Knut Aarbakke.

Aarbakke presiserer at de ikke har hatt noen innflytelse på innholdet i rapporten. Men den kommer som bestilt for hans medlemmer.

Jacob Landsvik har lang erfaring innenfor dette feltet, både som

innkjøpsjef for Oslo kommune, rådgiver for offentlige anskaffelser i Difi, og nå som innkjøpsjef for Universitetet i Oslo.

Han mener det ikke er nok med teoretisk kompetanse.

For små hver for seg

-Innkjøp er et fag. Men innkjøperne rundt om i kommuner og statlige etater er små og mellomstore, og gjør ikke mange nok anskaffelser til å få nok kompetanse. Derfor er dette et vanskelig tema, sier Landsvik. Arnhild Dorudi Gjønnes,

advokat i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) mener innkjøpernes kompetanse er alla og om-ega, fordi det fører til mer riktige anskaffelser.

Kan gjøres enklere

-Har vi egentlig behov for dette? Kan vi leie fremfor å kjøpe? Dette er spørsmål man kan stille seg i forkant, sier Gjønnes til Affrenposten.

Til eksemplet fra kontormøbelhandleren i Stavanger har hun følgende kommentar: -Jeg tror ofte

at mange innkjøpere i det offentlige føler seg utrygge, og dermed stiller for mange krav for å være på den sikre siden. Men innkjøperen er også forpliktet til å gå gjennom dokumentasjonen den krever fra hver enkelt tilbyder. Oppdragsgjever bestemmer selv hvor omfangtende konkuransen skal bli, både når det gjelder krav til spesifikasjoner, dokumentasjon og kriterier, sier Gjønnes.

cad@bno

AUSTRALIA

Såpeopera i én av landets rikeste familier

ROAR ØSTGARDSCJELTEN

En såpeopera utspiller seg i én av Australias rikeste familier hvor tre av barna forsøker å frata moren retten til å forvalte milliardformuen.

Gina Rinehart (58) er Australias rikeste person. Før helgen tapte hun i en lokal anke-domstol retten til å la sikttenøyvasken i familien behandles i retten bak lukkede

dører. Det amerikanske næringslivsbladet Forbes har anslått familieformuen til å være på 103 milliarder kroner.

Gruveaktier

Familien er ikke utkjent med slike feider. Avveipgjøret etter hennes far hennes tok 14 år.

Rinehart arvet faren Lang Hancock som var en foregangsmann i australsk gruveindustri.

Såpeoperaen i familien har ut-

spilt seg i full offentlighet i australske medier helt siden før Gina Rinehart ble født, skriver nyhetsbyrået Associated Press (AP).

Rinehart har hele tiden vist til avtaler som familien inngjikk i 2006 og 2007. Ifølge disse skal enhver strid avgjøres gjennom privar voldgift eller megling.

De tre eldste barna er åpenbart av en annen oppfatning. Ifor rant det over for dem.

De stemmet moren for retten og

krever at hun blir fjernet som leder av familiestiftelsen som forvalter milliardformuen.

Grådighet

Barna anklager henne for elendige forvaltning av formuen, overskridelse av fullmakter uten deres godkjenning og for å ha presset dem til å godta endringer i driften uten å gi dem tilstrekkelig informasjon.

Stiftelsen eier en fjerdedel av

HancockProspecting Pty Ltd., et av verdens største privateide gruveselskaper. Gina Rinehart er majoritets-eier i Hancock Prospecting.

Gina Rinehart var enebarn. Etter at moren døde av kreft, giftet faren, som da var midt i 70-årene, seg på ny med en 39 år yngre kvinne fra Filippinene.

Faren døde i 1992 og uløste en arvestrid mellom datteren og stemoren om familieformuen.

roarcstgardscjellen@aftenposten.no